

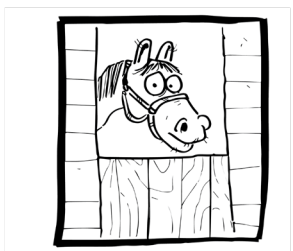
Kolmikko ja piparkakkuvarkaat

Ulla Welin

Kuvitus: Harri István Mäki

Onnenlääntti

Teksti: Ulla Welin

Kuvat: Harri István Mäki

Kansi ja taitto: Riku Tulkki

© Kaikki oikeudet tekijöillä ja Onnenlääntti

ISBN 978-952-7554-10-4 Kolmikko ja piparkakkuvarkaat (kovakantinen)

ISBN 978-952-7554-11-1 Kolmikko ja piparkakkuvarkaat (äänikirja)

Onnenlääntti

Yläne 2024

www.onnenlääntti.fi

Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu

Painettu Suomessa ympäristöä säästääen

Sisällys

Kohtaaminen padolla	10
Elefantti olisi paras	17
Vieraita tulossa	21
Yhteentörmäys	24
Aavikkohiiriä	30
Oikea mörönpelätin?	35
Kala muurahaispesään	39
Iltanuotiolla	42
Hevostilalla	49
Kaksi majaa	58
Kummia juttuja	64

Hengenpelastaja

Parasta kesää

Nuoret padolla

Leffakäynti

Rikottu ikkuna

Piparkakkuvarkaat

Päivä Anttilassa

Rakennusmestarit

Iltauutiset

Lena, Misty ja Tommy

Soitetaanko poliisille?

73

76

80

84

89

94

101

105

108

111

Jani ansassa

Kiiran uudet kaverit

Ahdingossa

Autiotuvan salaisuus

Miika pelastaa

120

125

130

138

147

Serkkuja ja pikkuserkkuja

Serkukset Jani, Erika ja Miika ovat olleet Kolmikko aikojen alusta, ainakin kouluaikojen alusta. Kolmikon mummo, Mummi, on muille Leena Lehto. Seikkailusielu. Asuu kerrostaloasunnossa Helsingissä ja entisessä kyläkaupassa Rautakoskella. Jos hän ei keksi seikkailua, seikkailu tulee hänen luokseen.

Mummin tyttäret Anna, Irja ja Henriikka syntyivät kolmosina. Erilaisista luonteistaan huolimatta he tykkäävät olla yhdessä ja lähtevät säännöllisesti ulkomaanreissuille yhdessä. Annan, Irjan ja Henriikan serkku Lasse on viettänyt lapsena kesät kolmosten kanssa. Lassen vaimo Lotta on eläintenhoitaja. Heidän lapsensa Niko ja Netta ovat Kolmikon pikkuserkkuja.

Niko on puoli vuotta vanhempi kuin Jani, on kätevä käsistään ja rakastaa rakentamisesta. Osaa vääntää jo hyvin Turun murretta.

Netta on hiukan Miikaa nuorempi. Rakastaa koruja. Kuolisi, jos hänen aavikkohiirilleen tapahtuisi jotain.

Kohtaaminen padolla

Oli kesäloman ensimmäinen oikea lomapäivä. Joki kohisi padolla vaimeana, vesi vain lirisi sementtiseinämän yli. Jani kokeili kulkua padon reunuksella. Betoni ei ollut limainen, paljaat jalat pitivät hyvin. Miika kalasti.

— Oot sä miettiny, mikä susta tulee, tai missä maassa sä joskus asut? Jani kysyi yllättäen.

Miika oli hiljaa niin kauan, että Jani jo luuli, ettei Miika ollut kuullutkaan. Hän aikoi toistaa kysymyksen, kun Miika aloitti vastauksen:

— Jos mulla olis rahaa, niin ostaisin mökin jostain erämaajärven rannalta ja kalastelisin.

— Mutta eihän semmosella elä.

— Eipä niin... Siks täytyy lukea jokin ammatti... meribiologi tai jotain, ja kalastella lomilla, Miika jutteli hiljaisella äänellä, otsa rutussa miettien, samalla kun katse seurasi kohoa veden pinnalla.

— Mä tykkäisin ajaa kilpaa. Ois makeeta matkustella maailmalla ympäriinsä, eri radoilla ajamassa kisoja. Selittäessään Jani hurisi ja pyöritti kuviteltua auton rattia ja keikkui padon reunalla kuin olisi kaartanut mutkassa.

— Ethän sä voi tietää, miltä se ajaminen tuntuu, kun sulla ei oo edes ajokorttia.

Varo, ettet tipahda, Miika varoitti. Samassa Jani havaitsi vastapäisen rannan puolella, etäämpänä metsän reunassa liikettä. Hän katsoi tarkemmin. Kaksi miestä siellä hiippaili. Näyttivät epämääräisesti resuisilta. Äijät kulkivat hieman kyyryssä. Eivätköhän halunneet, että heidät nähtäisiin? Jani vetäytyi penkereelle Miikan viereen. Kun he istuisivat matalana heitä ei huomattaisi, mutta he voisivat tarkkailla tilannetta. Tuntui, että näkymässä oli jotain epätavallista.

— Kato, näät sä noi ukot? Jani tönäisi Miikaa. Miika havahtui. Hän oli tuijottanut kohoa niin, ettei ollut katsellut ympärilleen, mutta huomasi heti mitä Jani tarkoitti.

— Kummia ukkoja. Eivät oikein näytä paikkakuntalaisilta. Eikä metsässä oo tähän aikaan mitään poimittavaakaan.

— Vaklattaisko? Ne ei oo huomannu meitä, Jani innostui.

— Ääh. Emmä. Jos mä saisin vaikka kalan.

Miikaa ei huvittanut nousta ja keskeyttää mieluisaa puuhaa.

— Ne kääntyy tännepäin.

Jos ne tulee padolle, niin kalastetaan vaan. Kyllä täällä saa kalastaa, Miika sanoi uhmakkaasti.

Samassa koho painui pinnan alle, Miika nykäisi siiman ilmaan ja ongessa sätki ahven. Onnellinen kalamies nappasi sen ja napautti kivellä kuoliaaksi. Sitten hän nousi, taittoi pajusta vitsan ja pujotti kalan siihen. Heitettyään siiman uudelleen veteen, koho painui saman tien pinnan alle ja saaliiksi tuli uusi ahven.

— Jihuu! Nää on pulleita. Näitä kun sais viis tai kuus, niin Mummi vois tehdä kalasopan, hihkaisi Miika silmät loistaen.

Vitsassa oli jo kaksi ahventa. Nyt pojat olivat niin kalastamisen lumoissa, etteivät huomanneetkaan, kun oudot tyypit olivat kääntyneet ja tulivat patoa myöten joen ylitse. Miehet hätkähtivät huomattessaan pensaitten suojassa istuvat pojat.

— Ai, pojat on kalassa, sanoi pidempi mies.

Lyhyempi ja tanakampi kumartui ja nappasi vitsan, jossa oli Miikan kalat.

— Nää oliskin meille sopivat iltapalat, oikein mehukkaat, mies totesi ja nauraa kähisi ilkeältä kuulostavaa käkätystä, — täytyiskö tehdä notski ja paistaa, hähähä.

Pidempi mies kääntyi ja tiuskaisi:

— Anna olla poikien kalojen. Kalastetaan me omat.

Vitkastellen mies laittoi kalat maahan ja kääntyi menemään toisen perään.

— Mitäs ukkoja te oikein ootte? huusi Jani perään, kun miehet olivat riittävän etäällä.

— Metsähallituksen tutkijoita. Tutkitaan metsän kosteutta, huusi pitempi olkansa yli.

— Eivät taatusti olleet, Miika tuhahti. Häntä vihastutti mies, joka oli noin vain aikonut ottaa hänen kalansa. Sitten hän muisti polkupyörät, — On hyvä, että pyörät on piilossa pensaikossa, noi olis varmaan röhkeästi ryövänneet ne! Miesten aikomus varastaa kalat risoi Miikaa niin, että hänen otsanahkansa meni ruttuun. Vaikka hän saikin kalat takaisin, tuntui että ne olivat pilaantuneet vieraan kosketuksesta.

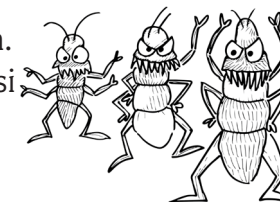
— Lähdetään seuraamaan miehiä, Jani ehdotti, — pah, ne mitään metsäntutkijoita ole. Ei uskota.

Varoen askeleitaan Jani lähti kulkemaan miesten perässä.

Mutta, kun hän tiiviisti katseli miesten etääntyviä selkiä, hän ei huomannutkaan edessään olevaa muurahaiskekoa, vaan kompastui siihen.

Hetkessä miljoona muurahaista hyökkäsi hänen kimppuun. Jani nousi salamana ylös, mutta murkut olivat nopeampia. Ne ehtivät kaikkialle, vaatteidenkin alle.

— Himskatti, himskatti, hän karjui hypellen, pyyhkien ja ravistellen muurahaisia vaatteistaan. Turhaan Jani katseli metsäpolulle, miehet olivat kadonneet.

Vakoilu ei enää huvittanut, kun piti metsästää purevia vihollisia vaatteitten alta.

Miikankin mieliala oli laskenut kuin lehmän häntä. Ei edes kalastaminen enää huvittanut.

— Mennään takaisin Mummin mökille. Ehkä Erikakin on jo tullut. Miikan mielestä kesälomasta voitiin puhua vasta, kun kaikki kolme serkkua oli koossa mummolassa.

Mummin kolmoset, lasten äidit, tulisivat jäämään vain viikonlopuksi. Edessä oli pitkä kesä serkusten kesken mummolassa.

Jani katsoi haikeana metsäpolulle. Oikeastaan olisi ollut jännittävämpää hiippailla hävinneiden perään, mutta yksin ei huvittanut, ja niinpä hän päätti lähteä Miikan kanssa Mummi-mummonsä kesähuvilaan. Talo ei oikeastaan ollut mikään mökki eikä huvila vaan entinen kyläkauppa ”kummitusportaineen” ja varastorakennuksineen.

Kaverukset ottivat pyörät pensaikosta ja hyppäsivät niiden selkään

— Otetaan skaba, huudahti Jani ja polkaisi pyöränsä vauhtiin.

— Sä etuilit, huusi Miika.

Silti hän polki itsekin niin kovaa kuin jaksoi. Voiton mahdollisuushan olisi aina. Yhtä aikaa pojat kaarsivat Mummin pihaan.

— Tasapeli! huudahtivat kumpikin.

Pitkä tyttö juoksi vastaan.

— Terve kesäloma! Erika tervehti peukaloja yhteen painaen.

— Nyt Kolmikko on koossa, Miika hihkaisi

— Missä olitte? Erika kysyi.

— Padolla, Miika pamautti isolla äänellä.

Samassa Jani tönäisi häntä:

— Puhutaan hiljaa, ettei noi kuule, ja hän vinkkas peukalollaan aikuisiin päin. — Nähtiin pari kummaa hiipparia ja ajateltiin vaklata niitä. Lähdetkö messiin?

Jännityksen kihelmöinti tarttui heti ja Erika nyökkäsi mukanaolon merkiksi.

— Mennäänks vintille, vai keinuun ja mietitään, mitä tehdään.

Kohta he kipusivat keinuun, joka oli sopivasti omenapuitten suojassa.

— Oikeastaan hassua, että kaikki sanoo Mummin mökki, vaikkei tää mikään mökki ole. Vanha kauppa, kuusi huonetta ja iso keittiö ja noi piharakennuksetkin, joissa kauppialla on ollut vaikka mitä. Kellarikin on niin iso, kylmä ja kostea. Alkukesästä sinne kertyy vettä, niin että se on kuin uima-allas, luetteli Jani.

— Juhannukseksi se vesi häviää aina. Mummi kertoi, että sota-ajan betoni on niin huokoista, että kun lumet sulavat niin vesi tulee kellarin ja kun kesällä maa kuivuu, niin se imee ne vedet kellarista, Erika selosti.

— Ja vintille vie karmet portaat, kyläpuusepän tekemät.

Askelmat ovat erikorkuiset ja narisevat. Vintin komeroissa voi leikkiä piilosta ja kummitusta, Miika sai katkaistua Erikan puheen, — taskulamppu leuan alle, niin näyttää hirviöltä.

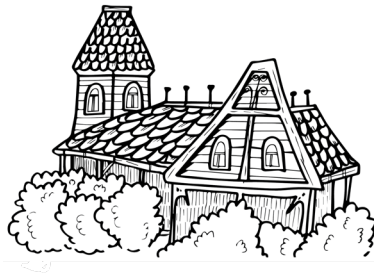
— Niin ja oli täällä kippikaapit ja kaupan tiski silloin, kun Mummi on tään ostanut, Erika halusi palauttaa ajatukset iloisempiin asioihin kuin pimeään ja kummituksiin.

— Ai niin, ne on vieläkin aitassa, myönsi Jani.

— Koko talo on täynnä jännittäviä koloja ja komeroita, sanoi Miika.

— Mutta meistä tulee historiijoitsijoita, jos me mietitään näitä koko päivä. Tehdään jotain kivaa. Mennään vaikka autotalliin ja katsotaan, onko öljymontussa kuolleita hiiriä, Jani ehdotti.

— Yök. Kuinka sä voitkin muistaa sen. Mä en lähde, vastusti Erika.

Elefantti olisi paras

— Mennään tutkimaan sitä autonromua. Siis se entisen kauppiaan jättämä ruostekasa. Siellähän se on saunan takana metsikössä, Miika ehdotti.

Sekuntia myöhemmin kolmikko lähti lampsimaan pihan poikki kohti sauna ja sieltä edelleen metsikköön, missä vanha auto nökötti kanervien ja pensaiden varjossa. Saunan kohdalla Erika poikkosi polulta:

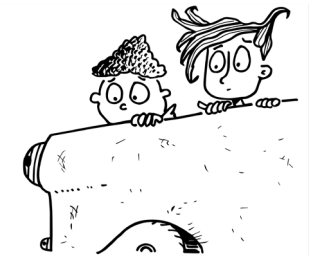
— Mä otan saunalta harjan ja rätin, siellä on varmasti hirveesti hämähäkinseittejä ja muuta roskaa. Ei sinne voi edes mennä istuun.

Kun serkukset tulivat vanhan limusiinin luokse, jokaisen silmät levisivät. Asia oli ilmiselvä. Joku oli käynyt auton luona. Konepelliltä oli pyyhkäisty roskat, kädensijojakin oli pyyhitty ja maassa oli nuotion tuhkat.

Mummon koira, Bessi, pyöri ympäriinsä kuono maassa.

Selvästi se etsi jotain herkkuja. Olisikohan joitain jämiä ollut nuotion tähteissä, vaikka makkaraa.

— Hitsit, täällä on käyty ja poltettu notskia. Paistettu varmaan makkaraa, kun Bessi nuuskii noin innoissaan.

Ulla Welin

Ulla Welin on viettänyt osan lapsuuttaan Turun korkeimman kerrostalon katolla. Vilkas punatukkainen tyttö esitti Pohjanmaan mummulle itse keksimiään näytelmiä, joille taputettiin railakkaasti. ”Ehkäpä se johtui vain siitä, että tv:tä ei ollut, ja mummolle ja tädeillä oli tylsää, mutta siitä se lähti: haluni kirjoittaa ja keksiä tarinoita”.

Ullan tarinat ovat viihdyttäneet omia lapsia pitkällä merimatkoilla, Helsingin koulukoulun kerhojen osallistujat ovat nauraneet Ullan hassutuksille vuosikymmenestä toiseen. Varsinaisen kirjailijan uran Ulla aloitti, kun lapsenlapset olivat kasvaneet vähän isommiksi.

Tähän mennessä hän on kirjoittanut 23 kirjaa. Tositapahtumiin pohjautuvan Kolmikko-sarjan hän loi kaikille seikkailuikäisille lapsille.

Kuva: Teija Loppinen

Harri István Mäki

Harri piirsi jo lapsena sarjakuvia kummituksista, hirviöistä, linnoista ja purjelaivoista. Ja hän halusi löytöretkeilijäksi. Näistä aineksista on kehittynyt yksi Suomen tuotteliaimmista kirjailijoista ja kuvittajista. ”Hienointa kirjailijan ja kuvittajan työssä on keksiminen! Ehdottomasti. Roolihahmojen sisään tuppautuminen. Juonittelujen keskellä eläminen. Kielen kanssa taistelu. Tämä on keksijän ammatti. Saa joka päivä tuntea itsensä lapseksi: keksiä maailmansa uudestaan kerta kerran jälkeen. Se tekee onnelliseksi ja nöyräksi ja uteliaaksi.”

Harri István Mäen unkarilaisen äidin ansioista eivät seikkailut loppuneet Harrin ympäristöstä, ja ihmettelemistä riitti niin Unkarin mummolassa kuin Suomessakin. Nykyään Harri asuu Ylöjärvellä ja toimii laajasti Pirkanmaalla.

Kuva: Hannu Peltonen